

KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter

AVGJØRELSE

Sak: 16/00078
Dato: 6. mars 2017

Klager: FMC Kongsberg Subsea AS
Representert ved: Onsagers AS

Innklaget: Aker Subsea AS
Representert ved: Protector IP Consultants AS

Klagenemnda for industrielle rettigheter sammensatt av følgende utvalg:

Lill Anita Grimstad, Arvid Øvrebø og Johannes Hope

har kommet frem til følgende

AVGJØRELSE

1 Kort fremstilling av saken:

2 Saken gjelder klage over Patentstyrets avgjørelse av 25. februar 2016, der meddelt patent nr. 333113, med søknadsnummer 20093107, ble opprettholdt etter innsigelse.

3 Oppfinnelsen ifølge patentet er en horisontal koblingsanordning for å koble sammen to rørender på havbunnen, hvor den ene rørenden er stasjonert/plassert på havbunnen, og den andre rørenden senkes ned på havbunnen. Føringsorganet på den andre rørenden fires ned på føringsstrukturen på den første rørenden slik at den andre rørenden svinges ned på rampestrukturen.

4 Patent ble meddelt den 4. mars 2013 med følgende selvstendige krav:

1. Koblingsanordning for sammenføring og oppkobling på havbunnen av en første og andre rørledning med sin respektive første og andre rørende (E1; E2) på koblingsstedet, omfattende:

en første koblingsdel (1) som holder den første enden (E1) av den første rørledning, hvilken første koblingsdel (1) og første rørledning er beregnet på å bli nedsatt og utlagt på havbunnen på forhånd, og der den første koblingsdel (1) omfatter en føringsstruktur (4) som er plassert i avstand fra rørenden (E1),

en andre nedsenkbar koblingsdel (2) som holder den andre enden (E2) av den andre rørledning, hvilken andre koblingsdel (2) og andre rørledning er beregnet på å bli firt ned fra overflaten mot den første koblingsdel (1), og der den andre koblingsdel (2) omfatter et føringsorgan (5) som er plassert i avstand fra rørenden (E2), og

en konnektor (3) anordnet mellom koblingsdelene (1, 2) for endelig oppkobling mellom rørendene (E1, E2), k a r a k t e r i s e r t v e d a t

føringsorganet (5) samvirker med føringsstrukturen (4) under nedførende bevegelse av den andre koblingsdel (2) og svinger den andre koblingsdel (2) til grovinnretting av den andre rørende (E2) i retning mot den første rørende (E1) slik at den første og andre rørledning bringes til å flukte med hverandre på havbunnen, og

at den første koblingsdel (1) omfatter en hosliggende rampestruktur (6) med anleggsflater og styrende organer beregnet på inngrep med samvirkende flater og organer på den andre koblingsdel (2) når den andre koblingsdel (2) føres mot den første koblingsdel (1) til fininnretting av rørendene (E1, E2).

5 Til det selvstendige krav 1 er det knyttet tretten uselvstendige krav, kravene 2 – 14.

6 Under søknadsbehandlingen ble følgende publikasjoner anført av Patentstyret:

D1: US 2008/0014026 A1

D2: NO 325935 B1

7 I forbindelse med innsigelsen ble følgende publikasjoner trukket frem:

P1: Bilder av en av flere alternative utførelser av ROVCON®-systemet utviklet av FMC Kongsberg Subsea AS. Bildefilene er datert 6.-7. januar 2005.

- P2: System Data Sheet (SDS) for ROVCON® Mk.2 Tie-in System, datert 28. november 2003.
- P3: Brosjyre, STABCON® Tie-in System, datert august 2006.
- P4: Brosjyre, Horizontal Tie-in Systems, datert april 2008.
- P5: Illustrasjon av en typisk løsning for sammenkobling av rørledninger til et juletre. Bildet er hentet fra en presentasjon foretatt av Kongsberg Offshore AS, nå FMC Corporation.
- P6: Udatert brosjyre "Woodside Energy and FMC Technologies Subsea Frame Agreement".

8 Patentstyret la til grunn at publikasjonene P1-P5 var allment tilgjengelige før patentsøknaden ble innlevert. Publikasjon P6 er ikke datert, og ble av Patentstyret derfor ikke vurdert ved behandling av innsigelsen.

9 Klager har påklaget avgjørelsen til Klagenemnda for industrielle rettigheter den 26. april 2016. Klagen er rettidig fremmet og klageavgift er betalt innen betalingsfristen.

10 **Grunnene for Patentstyrets vedtak er oppsummert som følger:**

- Vurderer ikke saken mot D1 og D2 ettersom disse ikke er nevnt i innsigelsen.
- Av de motholdene som er trukket fram i innsigelsen anses P1 og P2 som nærmeste kjente teknikk. Da disse motholdene i all hovedsak synes å angi samme løsning, omfattes de samlet som P1.
- Krav 1 angir noe nytt i forhold til P1. Når føringsorganet samvirker med føringsstrukturen under nedførende bevegelse av den andre koblingsdelen, vil den andre koblingsdelen svinges til grovinnretting av den andre rørenden i retning av den første rørenden. Dette er ikke tilfelle med teknikken som fremgår av P1.
- Det er heller ikke kjent fra P1 at den første koblingsdelen har en hosliggende rampestruktur med anleggsflater og styrende organer beregnet på inngrep med samvirkende flater og organer på den andre koblingsdelen.
- Patentkrav 1 har derfor nyhet, jf. patentloven § 2 første ledd.
- Patentstyret finner også at krav 1 har oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2 første ledd.
- Med utgangspunkt i P1, kan det objektive tekniske problem som skal løses ved oppfinnelsen, betraktes som å tilveiebringe en mer effektiv og sikker kobling av rørender på havbunnen, som reduserer faren for skader på rørender eller annet utstyr. Dette løser oppfinnelsen ifølge krav 1 ved at koblingen av rørender skjer først med en grovinnretting ved bruk av føringsstruktur og føringsorgan, og deretter en fininnretting ved at den andre koblingsdelen går i inngrep med rampestrukturen.
- I løsningen som angitt i P1 vil finnen på den andre koblingsdelen føres ned i sporet i føringsstrukturen, og den V-formede kragedelen vil innrette den andre koblingsdelen slik at den vil komme i flukt med den første koblingsdelen. Det er ikke kjent fra P1 en

første grovinnretting og en fininnretting ved kobling av to rørender.

- Oppfinnelsen ifølge krav 1 skiller seg derfor vesentlig fra kjent teknikk, og er patenterbar, jf. patentloven § 2, første ledd. Siden de u selvstendige kravene 2-14 er knyttet til krav 1, angir også de en patenterbar oppfinnelse.
- Innsigelsen blir dermed å forkaste i medhold av patentloven § 25, og patentet opprettholdes i sin helhet som meddelt.

11 **Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:**

- Patentstyret har ikke basert avgjørelsen på en korrekt vurdering av beskyttelsesomfanget av de foreliggende krav. Patentets krav 1-14 oppfyller ikke vilkårene i patentloven § 2 om nyhet og/eller oppfinnelseshøyde.
- Det selvstendige krav 1 mangler nyhet overfor P1, P2, P3 og eventuelt P5.
- Trekket fra krav 1 mangler nyhet da dette oppviser alle tekniske trekk og elementer i P1 – ROVCON®-systemet. Også ved en alternativ føringsstruktur/føringsorgan i P1 viser denne alle tekniske trekk og elementer definert i krav 1.
- P1 viser bilder av et system for oppkobling av to rørledninger. Bilde A viser den første koblingsdelen med en hosliggende rampestruktur. Rampestrukturen er separerbart koblet til resten av den første koblingsdelen. Bilde B viser den andre koblingsdelen med tilhørende føringsorgan. Bilde C viser den andre koblingsdelen etter grovinnretting med den første koblingsdelen. Føringsorganet til den andre koblingsdelen er her plassert i føringsstrukturen på den første koblingsdelen. Bilde D viser samme situasjon som i bilde C. Den andre koblingsdelen har en ytterligere, eller alternativ, føringsstruktur representert ved en styringshylse, og den første koblingsdelen har et ytterligere, eller alternativt, styringsorgan, representert ved en styringsstolpe som er tilpasset for innføring i nevnte styringshylse.
- Klager er enig i at uttrykket «under nedfirende bevegelse» innebærer at noe senkes ned. Det er imidlertid ikke dekning for at uttrykket også skulle innebære at dette skjer fra overflaten, evt. også utelukke bruk av ROV, verken i patentbeskrivelsen eller ved vanlig bruk av uttrykket.
- Den tilsvarende PCT-søknaden, WO 2011/043671, tilkjenner hva patenthaver har ment at uttrykket «under nedfirende bevegelse» skal bety. Det er her oversatt til «during lowering motion». Med andre ord skal uttrykket «under nedfirende bevegelse» forstås som en bevegelse hvor noe blir ført til en lavere posisjon uavhengig av hvordan bevegelsen oppnås.
- Uttrykket «svinge» er ikke begrenset til en rotasjonsbevegelse i et gitt plan, men omfatter enhver rotasjonsbevegelse uavhengig av om denne foregår i vertikal- eller horisontalplanet. Også her kan en indikasjon på den tilsiktede betydningen av uttrykket finnes i den tilsvarende PCT-søknaden WO 2011/043671. Her er uttrykket «svinge» oversatt til det engelske uttrykket «pivot» som betyr rottere/dreie.

- I de foreliggende patentkravene blir den såkalte fininnrettingen oppnådd ved å føre den første og den andre koblingsdelen mot hverandre (i en lineær bevegelse) på samme måte som i kjent teknikk representert ved P1.
- Innklagede viser til at det i P1 kan se ut som at enden til den andre koblingsdelen ligger noe under den motsvarende enden til den første koblingsdelen. På denne bakgrunn blir det hevdet at koblingen i P1 ikke er grovinnrettet til å «flukte» på samme måte som koblingen definert i krav 1 til det omstridte patentet. Det antas at det med uttrykket «flukte» i denne sammenheng er ment at senterlinjene til de to rørledningene skal være på linje med hverandre. I koblinger av denne typen er det alltid lagt inn rom for et visst godtagbart avvik mellom de to rørendene før de føres sammen. Følgelig er ikke klager enig med innklagede og er av den mening at et eventuelt minimalt vertikalt avvik mellom de to rørendene vist i P1 vil være godt innenfor det som er å anse som å «flukte».
- Uttrykkene «grovinnretting» og «fininnretting» er ikke egnet til å skille den foreliggende oppfinnelsen fra kjent teknikk som f.eks. P1. Begge uttrykkene er relative angivelser og har ingen velkjent betydning innen det tekniske området til oppfinnelsen, jf. patentretningslinjene Del C, kap. III, pkt. 4.5.1.
- I forbindelse med innklagedes påstand om at koblingen i P1 ikke omfatter en rampestruktur, vil klager også opplyse om at hele rampestrukturen vist i P1, er konstruert for å kunne vinkles $\pm 15^\circ$ avhengig av forhold på havbunnen.
- Trekket fra krav 1 mangler nyhet da dette oppviser alle tekniske trekk og elementer fra P2.
- STABCON®-systemet i P3 viser alle tekniske trekk og elementer definert i krav 1 og oppfinnelsen definert ved nevnte krav mangler nyhet.
- Hva gjelder de uselvstendige kravene 2-14, anfører klager at krav 2 mangler nyhet overfor P2 og P5, og oppfinneshøyde overfor P1 og P3. Krav 3 mangler oppfinneshøyde overfor P1/P2. Krav 4 og 5 mangler nyhet overfor P1, P2 og P3. Krav 6 mangler oppfinneshøyde overfor P3. Krav 7 og 12 mangler nyhet overfor P1.
- Patentstyrets avgjørelse bygger på en innfortolkning av begrensninger basert på beskrivelse av foretrukne utførelsesformer og tilhørende figurer. Klager kan ikke se at patentet inneholder noen uttrykte definisjoner av ordlyden i kravene som vil kunne benyttes for å gi kravene et beskyttelsesomfang som ikke dekker den kjente teknikken og/eller ville være åpenbar basert på denne.
- Klager viser til T 681/01 og T 881/01 fra EPO TBoA, som sier at det ved tolkning av kravenes beskyttelsesomfang ikke kan leses implisitte begrensende trekk fra beskrivelsen inn i kravet med mindre disse trekkene er antydnet ved den eksplisitte ordlyden til kravet alene.
- Det er enighet om at de spesifikke utførelsesformene vist i figurene synes å skille seg vesentlig fra den kjente teknikken representert ved P1-P6. Imidlertid er oppfinnelsen

ifølge de godkjente kravene definert altfor bredt, og de omfatter følgelig teknikk som var velkjent før foreliggende patents innleveringsdato, og/eller definerer en oppfinnelse som ville vært åpenbar for fagpersonen basert på nevnte kjente teknikk.

- Basert på vedlagte dokumentasjon av tidligere kjent teknikk, P1-P6, og redegjørelsen for manglende nyhet/oppfinneshøyde, er klager av den mening at patent nr. 333113 er blitt meddelt til tross for at vilkårene i patentloven § 2 første ledd ikke er oppfylt.
- Patentet bes på denne bakgrunn opphevet i sin helhet.

12 **Innklagede har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:**

- Patentstyrets avgjørelse er tatt av tre erfarne saksbehandlere, og er riktig og må stadfestes.
- Klagen inneholder intet nytt og bygger på samme dokumentasjon som i den opprinnelige innsigelse.
- De mothold argumentasjonen knytter seg til er kun intern dokumentasjon hos klager. Det forutsettes at Klagenemnda foretar en prøving om gyldighet i forhold til tid dersom Klagenemnda mener dokumentasjonen er relevant i forhold til patentkravenes ordlyd.
- Innklagedes anførsler knytter seg i det følgende til at motholdene er relevante ved vurderingen av patentloven § 2.
- Underlaget og bildene fra klager er omfattende, uoversiktlige og lite presise i forhold til foreliggende patentkrav. Klagers motholdte konsept gjør bruk av en ROV for å manøvrere utstyret i posisjon og på plass, og dette er ikke nødvendig i den foreliggende oppfinnelse.
- Patentkrav 1 slik det er formulert er forholdsvis detaljert, og gir dermed et begrenset beskyttelsesomfang. De konstruktive trekkene som er listet opp i ingressen er erkjent som kjent teknikk og er ikke del av den foreliggende oppfinnelse. Noen av disse trekkene finner man også hos klager, men de er utført på en annen måte. Oppfinnelsen kommer til kjenne når trekkene ifølge kravets karakteristikker leses sammen med ingressen. De trekk som står i karakteristikken, gjenfinnes ikke i klagers dokumentasjon.
- Ordlyden i krav 1 som lyder «under nedfirende bevegelse», innebærer at noe senkes ned, vanligvis fra overflaten. Klager bruker en ROV som er en undervannsfarkost som bringer med seg delen og manøvrerer denne på plass, og det skjer ingen «nedfirende bevegelse». Dette fremkommer spesielt i fotografiene A til D i klagen.
- Innklagede er ikke enig i klagers kommentarer til begrepet «grovinnretting». Begrepene «svinge» og «rottere» kan sikkert diskuteres, men det viktigste er forståelsen av klagers verktøy: den viste finne skal treffe sitt spor. Det naturlige er at hele konstruksjonen er opphengt slik at finnen peker loddrett ned. Finnen skal treffe sporet ved hjelp av en kragedel. Finnen er spisset i sin nedre ende. Denne spisse enden treffer

sporet, eventuelt styres på plass ved hjelp av skråflatene i kragedelen. Det er naturlig å tro at man for all del vil unngå noen form for «rotasjon» her. Finnen vil stå vertikalt hele tiden, men kan måtte bevege seg sidelengs sammen med hele koblingsdelen dersom den spisse enden treffer skråflatene først, for å entre selve sporet.

- Videre kan det se ut som de styrende organer, dvs. finnen og sporet, kun klarer å innrette rørendene i ett plan, nemlig vertikalplanet. Det sies intet om høydejusteringen. Fra bilde D ser det ut til at andre rørende allerede ligger lavere enn første rørende uten at finnen bunner i sporet eller treffer kragen. Det ser ut som at andre koblingsdel fortsatt henger i en stropp.
- I første avsnitt i karakteristikken til krav 1 står det, noe forenklet, at føringsorganene bringer den første og andre rørledning til å flukte med hverandre, som er forskjellig fra det klager viser. Det betyr at de er grovinnrettet til hverandre både i høyde og sideveis.
- Siste avsnitt i krav 1 omfatter fininnrettingen. Denne skjer ved hjelp av en rammestruktur med flater og styrende organer som trer i funksjon når delene føres mot hverandre. Dette har ikke klager. Det at de kaller et parti av rammekonstruksjonen som har skråflater for en rampestruktur, hjelper ikke særlig. Disse skråflatene ser ikke ut til å ha noen annen funksjon enn å være del av rammen.
- Innrettingen skjer i to trinn på grunn av sikkerhetshensyn. Dersom man under nedfiring får uønsket hivbevegelse i båten e.l., vil den andre koblingsdelen svinges tilbake ut av linje og kan heves opp uten at delene skades. Denne forklaring står ikke i kravet, men kan forstås ved å studere de uselvstendige krav.
- Det vises for øvrig til beskrivelsen (og figurene) for bedre forståelse, jf. patentloven § 39.
- Når det gjelder «høydejustering, flukte, etc.» er dette nevnt for å få frem forskjeller mellom den omsøkte gjenstand og den gjenstand som klager anser som foregripende. Patenthaver synes ikke at de ligner særlig på hverandre.
- Klagen må etter dette avvises.

13 **Klagenemnda skal uttale:**

14 **Klagenemnda er kommet til samme resultat som Patentstyret.**

15 Klagenemnda skal vurdere og ta stilling til om den omsøkte oppfinnelsen oppfyller kravene til nyhet og oppfinnelseshøyde, jf. patentloven § 2, første ledd.

16 Ved vurderingen av både nyhet og oppfinnelseshøyde skal en tenkt gjennomsnittlig fagperson på området brukes som målestokk. Fagpersonen er fullstendig kjent med teknikkens stand på området på søknadstidspunktet, og har evne til å utnytte alt kjent materiale på en fagmessig måte. Herunder kan fagpersonen foreta nærliggende nye konstruksjoner, men er ikke i besittelse av innovative evner. Fagpersonen evner å prøve ut på en god fagmessig måte alle kombinasjonsmuligheter som både var nærliggende

og ga en rimelig forventning om å lykkes. I tillegg innehar fagpersonen fagets alminnelige kunnskap som basis. Fagpersonen benyttes som målestokk ikke bare ved vurderingen av nyhet og oppfinneshøyde, men også når patentkravenes innhold skal fastlegges – ved tolkningen av patentet.

- 17 Den relevante fagpersonen i foreliggende sak er en person innenfor subsea-sektoren, med kunnskap om metoder for sammenkobling av rørledninger på havbunnen, miljøkrav og kravet til sikkerhet og de problemstillinger dette måtte medføre. Fagpersonen har imidlertid ikke noen innovative evner.
- 18 Nyhet jf. patentloven § 2 første ledd:
- 19 Etter patentloven § 2 første ledd kan patent bare meddeles på oppfinnelser som er nye sammenlignet med hva som var kjent før patentsøknadens prioritetsdag. Det kan dermed ikke gis patent på noe som inngikk i teknikkens stilling på søknadsdagen. Vurderingen foretas ut fra patentkravene, som har som oppgave å skille oppfinnelsen fra kjent teknikk. For at en tidligere patentsøknad, eller et annet dokument, skal være nyhetshindrende, må alle trekkene til oppfinnelsen kunne utledes fra denne på en slik måte at fagpersonen uten videre kan utøve oppfinnelsen. For at nyhetskravet skal være oppfylt, er det tilstrekkelig at ett trekk ved oppfinnelsen er nytt sammenholdt med nærmeste mothold.
- 20 For Klagenemnda synes P2 å representere den teknikken som ligger nærmest den omsøkte oppfinnelsen. Klager har ikke dokumentert at P2 i seg selv er et allment tilgjengelig dokument. Det er et typisk bedriftsinternt dokument som ikke uten videre kan antas å ha blitt tilgjengelig for allmenheten. Klagenemnda antar derfor at P2 er ment å vise hva som har blitt solgt av ROVCON® mk.2-systemet. Klagenemnda bestrider ikke at salget har skjedd.
- 21 Klager er av den oppfatning at dette må bety at produktet er allment tilgjengelig, ettersom ett enkelt salg kan regnes for å være nyhetshindrende. På grunn av at dokumentasjonen her kommer fra klager (innsigieren) selv, må det imidlertid settes en noe høyere terskel til dokumentasjonen. Dette følger blant annet av praksis i EPO (se f.eks. T 472/92, T 37/96, T 972/02 og T 562/12).
- 22 I vurderingen av allmenn tilgjengelighet for P2, tar Klagenemnda utgangspunkt i etablert praksis fra EPO, hvor det kreves at følgende forhold etableres for å anse tidligere bruk som tilgjengelig for allmenheten (se T 37/98, pkt. 2.2.2 og T-738/04, pkt. 6.2):
- a) når bruken skjedde
 - b) nøyaktig hva den tidligere bruken innebar
 - c) omstendighetene rundt den tidligere bruken, herunder om bruken var fritt tilgjengelig eller underlagt noen form for konfidensialitet.
- 23 Klagenemnda finner ikke grunn til å betvile klagers opplysning om at ROVCON® mk.2-systemet er solgt og levert til prosjektet Woodside Enfield i Australia hvor kontrakt ble inngått i 2003, og oppstart av produksjon på feltet var i 2006. Det er imidlertid ikke fremlagt noen tydelig dokumentasjon på når systemet faktisk ble levert.

Således er det usikkert om krav a) ovenfor er innfridd.

- 24 Viktigere er det imidlertid at klager ikke har fremlagt noen bevis for omstendighetene rundt salget (krav c) ovenfor). Det antas at det i slike kontraktsforhold som angår levering av omfattende systemer, ofte vil foreligge forutgående kontraktsforhandlinger der avtalepartene står i et særlig forhold til hverandre. Videre fremgår det av system data sheet, P2, at dokumentet er FMCs eiendom og ikke skal distribueres videre til andre. Det er nærliggende å anta at lignende vilkår gjaldt selve produktet, og det er ikke fremlagt noe bevis på det motsatte (se TBoA T-633/97).
- 25 Selv om det ikke foreligger en eksplisitt eller implisitt konfidensialitetsavtale, kan det ikke utelukkes at partene på tidspunktet for leveringen sto i et slikt særlig forhold til hverandre at kjøperen av systemet ikke kan anses for å være en del av allmennheten (jf. TransOcean-saken, LB-2008-66692).
- 26 Klagers manglende dokumentasjon om salget og hva slags forretningsforhold som var etablert med kjøperen, må medføre at tvilsrisikoen for slike omstendigheter går utover klageren selv. Å legge bevisbyrden på patentsøker i en slik situasjon hvor klager (innsigeren) sitter på alle bevisene, vil etter Klagenemndas syn være urimelig. Den ubalanse som oppstår ved at bare én part har tilgang til bevisene må kompenseres med et skjerpet beviskrav for klager.
- 27 Klagenemnda kan heller ikke se at klager har fremmet bevis for at kjøperen har videreformidlet kunnskap om ROVCON® mk.2-systemet til utenforstående parter. På denne bakgrunn anses ikke P2 for å være allment tilgjengelig på søknadsdagen. P2 kan derfor ikke anses som et reelt mothold ved vurderingen.
- 28 P1 anses heller ikke for å være et reelt mothold ved vurderingen. Det er ikke fremlagt noen dokumentasjon for hvor bildene ble tatt og i hvilken grad allmennheten ville ha hatt tilgang til dette området. Av denne grunn kan heller ikke dette motholdet anses å ha vært allment tilgjengelig på søknadstidspunktet.
- 29 Motholdene P4-P6 gir ikke fagpersonen noen ny informasjon ut over det som direkte og utvetydig kan utledes av P3.
- 30 Klagenemnda har derfor kommet til at P3 må være det nærmeste mothold. STABCON® Tie-in System, er her representert ved en salgsbrosjyre datert 14. august 2006. Klagenemnda bemerker at dateringen kun fremgår av filegenskapene til brosjyren. Denne har blitt brukt i markedsføring av klagers løsninger for sammenkobling av rørledninger, og må anses for å ha vært allment tilgjengelig på søknadstidspunktet.
- 31 P3 er i likhet med foreliggende oppfinnelse en løsning for å koble sammen to rørledninger på havbunnen, hvor den ene rørledningen allerede befinner seg på havbunnen og hvor begge rørender er tilsluttet hver sin koblingsanordning. P3 har en kjegleformet føringsstruktur på den første koblingsdelen og et korresponderende føringsorgan på den andre koblingsdelen. Under nedsenkning går føringsorgan og føringsstruktur i inngrep med hverandre slik at rørendene innrettes for

sammenkobling.

- 32 Teknikken som fremkommer av dette motholdet har imidlertid ikke en hosliggende rampestruktur som den man finner i den omsøkte oppfinnelse. Den kjegleformede føringsstrukturen synes å være fast montert i den første koblingsdelen. Den kan derfor ikke separeres fra den første koblingsanordningen, med den andre rørende parkert, slik at strukturen som den første koblingsdelen er en del av kan hentes opp til overflaten ved behov.
- 33 Klagenemnda konkluderer med at oppfinnelsen har nyhet overfor den nærmeste kjente teknikk. Ingen av de øvrige mothold fratar oppfinnelsen nyhet.
- 34 Oppfinnelseshøyde, jf. patentloven § 2, første ledd:
- 35 Patentloven § 2 første ledd krever videre at oppfinnelsen «skiller seg vesentlig fra» det som var kjent før patentsøknadens inngivelsesdag; det må foreligge oppfinnelseshøyde. Dette innebærer at oppfinnelsen ikke må ha vært nærliggende for en gjennomsnittlig fagperson som var kjent med teknikkens stand på søknadstidspunktet, jf. NU 1963:6 s. 127. Ved vurderingen av om kravet til oppfinnelseshøyde er oppfylt, skal teknikkens stilling i sin helhet tas i betraktning, og flere mothold kan kombineres. Vurderingen av oppfinnelseshøyde skal foretas ut fra patentkravene.
- 36 Vurderingen av oppfinnelseshøyde skal struktureres gjennom problem- og løsningsmodellen, hvilket innebærer følgende trinn:
- fastslå den nærmeste teknikkens stilling på prioritetsdagen
 - evaluere forskjellene og de tekniske vinningene til oppfinnelsen sammenlignet med nærmeste teknikk
 - fastslå det objektive tekniske problem som skal løses, og
 - vurdere om oppfinnelsen, ved å starte fra den nærmeste teknikk, ville vært nærliggende for fagpersonen.
- 37 Den nærmeste teknikkens stilling på prioriteringsdagen, forskjellene og de tekniske vinningene til oppfinnelsen sammenlignet med nærmeste teknikk, er drøftet i vurderingen av nyhet ovenfor.
- 38 En oppfinnelse anses i henhold til fast praksis for å være nærliggende dersom det må legges til grunn at en fagperson som var kjent med teknikkens stilling forut for søknadsdagen, ville ha forsøkt å løse problemet på den i patentkravene angitte måte med en rimelig forventning om å lykkes.
- 39 Teknikkens stilling på dette området fremgår av P3 som det nærmeste motholdet.
- 40 Det objektive tekniske problem som skal løses sett i lys av nærmeste mothold, P3, er hvordan tilveiebringe en alternativ løsning for sammenkobling av rørledninger på havbunnen og sikre at kontaktflaten på hver av rørendene er parallelle samt at de to rørender har sammenfallende senterlinjer i den siste fasen av sammenkoblingen.

- 41 Foreliggende oppfinnelse løser dette ved å tilveiebringe en anordning hvor et føringsorgan på den andre koblingsdelen går i inngrep med en føringsstruktur på den første koblingsdelen, dette fører til en grovinnretting av rørendene, slik at de flukter ved hverandre. Den andre koblingsdelen lander så på den hosliggende rampestrukturen. Ved hjelp av et skyvende eller trekkende verktøy, beveges den andre rørenden mot den første rørenden, samtidig som de styrende organer på rampestrukturen fører den første koblingsdelen i riktig retning, slik at rørendene fininnrettes og kan kobles sammen.
- 42 Den tekniske effekten er således at man kan sikre parallelle kontaktflater, både horisontalt og vertikalt, ved sammenføring av de to flatene.
- 43 Den foreliggende oppfinnelse skiller seg fra P3 på flere måter, og det synes blant annet tydelig at foreliggende oppfinnelse kan medføre at mindre materiale vil bli stående igjen på havbunnen. Det kan også se ut til at foreliggende oppfinnelse i mindre grad enn P3 forutsetter bruk av ROV, noe som i seg selv anses å være oppfinnerisk i forhold til nærmeste kjente teknikk. Dette er imidlertid ikke nevnt i patentkravene.
- 44 I P3 skjer innretting av rørendene ved at de føres mot hverandre i vertikalplanet, i motsetning til foreliggende oppfinnelse, hvor den endelige innrettingen skjer i horisontalplanet. Det finnes ikke en separat rampestruktur med styrende organer til fininnretting av rørendene, og innretting skjer derfor kun ved at føringsstruktur og -organ går i inngrep med hverandre. Den kjegleformede føringsstrukturen vil for øvrig ikke svinge den andre koblingsdelen til grovinnretting av rørendene, da denne ikke innehar noen styrende organer innrettet til å rotere koblingsdelen om vertikalaksen. Det er heller ikke noe som tyder på at den kjegleformede føringsstrukturen kan separeres fra første koblingsdel slik at andre rørledning kan parkeres på denne ved en frakobling av de to koblingsdelene, dersom strukturen som den første koblingsdelen er en del av, skal hentes opp til overflaten.
- 45 For Klagenemnda synes det ikke nærliggende at fagpersonen med utgangspunkt i P3 ville finne noen informasjon om, eller inspirasjon i retning av, en hosliggende rampestruktur med styrende organer for fininnretting av rørendene, slik som beskrevet i patentets selvstendige krav 1. Det samme gjelder grovinnrettingen av rørendene som skjer ved at føringsorgan- og struktur går i inngrep med hverandre.
- 46 Oppfinnelsen ifølge krav 1 ville derfor ikke være nærliggende for fagpersonen og har følgelig oppfinneshøyde overfor P3.
- 47 Da de uselvstendige krav 2-14 viser til krav 1, beskriver også disse en patenterbar oppfinnelse.
- 48 På denne bakgrunn har Klagenemnda kommet til at oppfinnelsen har nyhet og oppfinneshøyde slik den kommer til uttrykk i patentkravene, jf. patentloven § 2. Klagen blir dermed å forkaste slik at Patentstyrets avgjørelse blir å stadfeste.

Det avsies slik

Slutning

1. Klagen forkastes.

Lill Anita Grimstad
(sign.)

Arvid Øvrebø
(sign.)

Johannes Hope
(sign.)